

EVROPSKI NADZORNIK ZA VARSTVO PODATKOV

Povzetek mnenja Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o svežnju zakonodajnih ukrepov za reformo Eurojusta in ustanovitev Evropskega javnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: EPPO)

(Celotno besedilo tega mnenja je na voljo v angleščini, francoščini in nemščini na spletni strani ENVP (www.edps.europa.eu))

(2014/C 244/08)

A. UVOD

A.1 Ozadje mnenja

1. Komisija je 17. julija 2013 sprejela sveženj zakonodajnih ukrepov za ustanovitev Evropskega javnega tožilstva (v nadaljnjem besedilu: EPPO) in reformo Eurojusta. Ta sveženj sestavljajo:
  - Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Boljša zaščita finančnih interesov Unije: ustanovitev Evropskega javnega tožilstva in reforma Eurojusta“⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sporočilo o EPPO in Eurojustu),
  - Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) (v nadaljnjem besedilu: predlog o Eurojustu)⁽²⁾,
  - Predlog Uredbe Sveta o ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva⁽³⁾ (v nadaljnjem besedilu: predlog o EPPO), ter
  - Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom: „Izboljšanje upravljanja urada OLAF in krepitev procesnih jamstev v preiskavah – postopen pristop v okviru ustanovitve Evropskega javnega tožilstva“⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: sporočilo o OLAF).
2. ENVP je imel že pred sprejetjem predloga možnost predložiti neformalne pripombe. ENVP pozdravlja dejstvo, da je Komisija upoštevala nekatere izmed njih.
3. ENVP pozdravlja tudi dejstvo, da se je Komisija posvetovala z ENVP in da je sklicevanje na to posvetovanje vključeno v preambuli obeh predlogov.

A.2 Cilji svežnja

4. Cilji reforme Eurojusta in ustanovitve Evropskega javnega tožilstva so boj proti goljufijam, zagotoviti, da se bo kazenski pregon na ravni EU izvajal odgovorneje in zvišati raven varstva oseb, v zvezi s katerimi se izvajajo preiskave⁽⁵⁾.
5. Predlog o Eurojustu temelji na členu 85 PDEU in ima naslednje cilje:
  - povečati učinkovitost Eurojusta, tako da se mu zagotovi nova struktura upravljanja,
  - izboljšati operativno učinkovitost Eurojusta z enotno opredelitvijo položaja in pooblastil nacionalnih članov,
  - opredeliti vlogo Evropskega parlamenta in nacionalnih parlamentov pri ocenjevanju dejavnosti Eurojusta v skladu z Lizbonsko pogodbo,

⁽¹⁾ COM(2013) 532 final.

⁽²⁾ COM(2013) 535 final.

⁽³⁾ COM(2013) 534 final..

⁽⁴⁾ COM(2013) 533 final.

⁽⁵⁾ Sporočilo o EPPO in Eurojustu, točka 1.

- uskladiti pravni okvir Eurojusta s skupnim pristopom, pri tem pa v celoti upoštevati njegovo posebno vlogo glede usklajevanja tekočih preiskav kaznivih dejanj,
- zagotoviti, da lahko Eurojust po ustanovitvi Evropskega javnega tožilstva z njim tesno sodeluje.

6. Predlog o EPPO temelji na členu 86 PDEU in ima zlasti naslednje cilje:

- prispevati h krepitvi zaščite finančnih interesov Unije in nadaljnjemu razvoju na področju pravosodja ter povečati zaupanje podjetij in državljanov EU v institucije Unije ob spoštovanju vseh temeljnih pravic, ki so opredeljene v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina EU),
- vzpostaviti povezan evropski sistem za preiskave in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije,
- zagotoviti učinkovitejše in uspešnejše preiskave in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije,
- povečati število primerov pregona, kar bo omogočilo več obsodb in izterjavo sredstev Unije, ki so bila pridobljena z goljufijami,
- zagotoviti tesno sodelovanje in učinkovito izmenjavo informacij med evropskimi in nacionalnimi pristojnimi organi,
- okrepiti odvratanje od kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije.

7. Oba predloga sta z vidika varstva podatkov zelo pomembna, saj je obdelava osebnih podatkov del osrednjih dejavnosti, ki jih izvaja Eurojust, in bo del osrednjih dejavnosti organa EPPO.

A.3 Namen mnenja

8. To mnenje se bo osredotočalo na spremembe pravnega okvira Eurojusta, ki so najpomembnejše za področje varstva podatkov. V mnenju bodo predložena tudi priporočila v zvezi z določbami, ki so podobne obstoječim, s ciljem dodatno okrepiti sistem za varstvo podatkov, ki se uporablja za Eurojust.
9. V zvezi s predlogom o EPPO ENVP ugotavlja, da s stališča varstva podatkov predlog v veliki meri temelji na predlogu o Eurojustu. Mnenje bo zaradi tega preučilo ta predlog skupaj s predlogom o Eurojustu in obenem opozorilo na nekatere posebnosti, kadar bo to pomembno. ENVP želi poudariti, da je ta analiza omejena na vidik varstva podatkov, ne ocenjuje pa tega, ali so določbe v predlogu o EPPO v skladu z drugimi temeljnimi pravicami⁽¹⁾.

D. SKLEPNE UGOTOVITVE

122. ENVP na splošno pozdravlja določbe za varstvo podatkov v predlogih o Eurojustu in EPPO, saj je obdelava osebnih podatkov del osrednjih dejavnosti, ki jih izvaja Eurojust, in bo del osrednjih dejavnosti organa EPPO. Predloga se ustrezno sklicujeta na Uredbo (ES) št. 45/2001 ter določata dosledno in enotno uporabo pravil za varstvo podatkov za vse organe EU, obenem pa upoštevata posebnosti sodelovanja policijskih in sodnih organov na področju kazenskega prava.
123. Ker dejavnosti Eurojusta in organa EPPO ni mogoče enačiti s pravimi sodnimi dejavnostmi, bi moral obdelavo osebnih podatkov v teh organih nadzirati neodvisen nadzorni organ. Glede na načelo, da mora nadzor spremljati upravljavec, bi moral organ EU zagotavljati nadzor Eurojusta in organa EPPO, tj. upravljavcev, ki sta organa EU. V zvezi s tem je logično in dosledno, da bi moral to nalogo opravljati ENVP, neodvisni organ EU, ki je bil ustanovljen za nadzor nad vsemi ustanovami in organi EU.

⁽¹⁾ Za analizo drugih temeljnih pravic glej zlasti mnenje Agencije Evropske unije za temeljne pravice (FRA) o predlogu za ustanovitev Evropskega javnega tožilstva, Dunaj, 4. februar 2014, ki je na voljo na spletišču agencije FRA: <http://fra.europa.eu/en>.

124. Ker bo veliko podatkov, ki jih bosta obdelovala Eurojust in EPPO, izviralo iz držav članic, je poleg tega treba zagotoviti aktivno vključevanje nacionalnih organov za varstvo podatkov ob tesnem sodelovanju z ENVP, da se tako zagotovi celovit nadzor na ravni EU in nacionalni ravni. Toda na ravni EU pojem neodvisnega in učinkovitega nadzora zahteva popolno in izključno odgovornost ENVP pod nadzorom Sodišča Evropske unije.
125. Kljub temu obstaja veliko splošnih in posebnih določb, ki jih je treba popraviti ali izboljšati. Ob upoštevanju pomembnosti predlogov za varstvo podatkov je ENVP predložil več predlogov, katerih namen je zagotoviti, da predloga dosežeta potrebno raven celostnega in učinkovitega varstva osebnih podatkov v Eurojustu in organu EPPO.
126. ENVP priporoča, da se:
- v predlogu o Eurojustu predloži jasno konceptualno razlikovanje med operativnimi podatki (podatki, povezani s primeri) in upravnimi podatki (podatki, ki niso povezani s primeri) ter spremeni člen 27(5) predloga Eurojust v skladu s temi opredelitvami,
  - v predlogih o Eurojustu in EPPO opredelijo naslednji izrazi: pristojni organi, organi Unije, tretje države, mednarodne organizacije, zasebne stranke in osebe zasebnega prava,
  - jasno in natančno opredeli področje pristojnosti organa EPPO,
  - pojasni, ali se osebni podatki lahko obdelujejo v spisih zunaj sistema vodenja zadev,
  - v členu 22(6) predloga o EPPO izraz „osebni podatki, povezani s primerom“ nadomesti z izrazom „operativni osebni podatki“, da se tako zagotovi skladnost z opredelitvami v členu 2(e) predloga o EPPO,
  - v predlogih o Eurojustu in EPPO pojasnijo nameni obdelave osebnih podatkov v zvezi s seznamom, začasnimi delovnimi datotekami in, če je to ustrezno, morebitnimi drugimi datotekami, ki vsebujejo operativne podatke, ki vključujejo osebne podatke,
  - iz člena 24(2)(c) predloga o Eurojustu in člena 22(2)(c) predloga o EPPO črta, da sistem vodenja zadev omogoča spremljanje zakonitosti in skladnost s predpisi o varstvu podatkov ter se to navede v posebnem odstavku,
  - pojasnijo razlogi za kategorijo podatkov o „carinski in davčni identifikacijski številki“ ali pa se ta izbriše iz Priloge 2,
  - v členu 37(3) predloga o EPPO doda, da bo uradna oseba za varstvo podatkov obveščena o posebnih okoliščinah, ki upravičujejo potrebo po obdelavi takih osebnih podatkov, ter v členu 27(3) predloga o Eurojustu in členu 37(3) predloga o EPPO navede, da bo utemeljitev pravilno dokumentirana,
  - v zadnjem stavku členov 27(3) in 27(4) predloga o Eurojustu ter v zadnjem stavku členov 37(4) predloga o EPPO dodajo še osebe, mlajše od 18 let,
  - izbrišeta člen 28(4) predloga o Eurojustu in člen 38(4) predloga o EPPO, saj je obveznost preverjanja podatkov že navedena v drugem odstavku, preverjanje pa bi moral opravljati upravljavec (tj. Eurojust ali EPPO) in ne ENVP,

- v členu 28 predloga o Eurojustu in členu 38 predloga o EPPO doda odstavek, ki določa nadaljnjo hrambo v naslednjih primerih:
  - kadar je to potrebno za zaščito interesov posameznika, na katerega se osebni podatki nanašajo in ki potrebuje varstvo,
  - kadar posameznik, na katerega se podatki nanašajo, ugovarja njihovi točnosti, za obdobje, ki upravljavcu omogoča, da preveri točnost podatkov,
  - kadar je treba osebne podatke hraniti zaradi zagotovitve dokaza,
  - kadar posameznik, na katerega se nanašajo podatki, nasprotuje njihovemu brisanju in namesto tega zahteva omejitve njihove uporabe,
- v predlogu o Eurojustu doda posebna določba, v kateri bodo naštetni vsi viri informacij, ki jih obdeluje Eurojust,
- spremeni člen 31 predloga o Eurojustu, da se zagotovi, da uradno osebo za varstvo podatkov imenuje kolegij,
- v členu 31(2) predloga o Eurojustu in členu 41(2) predloga o EPPO besedilo „Pri izpolnjevanju obveznosti iz člena 24 Uredbe (ES) št. 45/2001“ nadomesti z besedilom „Poleg obveznosti, določenih v členu 24 Uredbe (ES) št. 45/2001“,
- v členu 31(3) predloga o Eurojustu in členu 41(3) predloga o EPPO določi, da imajo člani osebja uradne osebe za varstvo podatkov pri opravljanju svojih nalog dostop do vseh podatkov, ki jih obdeluje Eurojust, in do vseh prostorov Eurojusta, ter se doda, da je tak dostop mogoč kadar koli in brez predhodnega zahtevka,
- v členu 31 predloga o Eurojustu in členu 41 predloga o EPPO doda naloga vodenja evidence incidentov, ki vplivajo na operativne in upravne osebne podatke, ki jih obdeluje Eurojust,
- črtata člen 32(4) predloga o Eurojustu in člen 42(4) predloga o EPPO, ker člen 20 Uredbe (ES) št. 45/2001, ki se uporablja za Eurojust in EPPO, že vključuje te določbe,
- črta drugi stavek člena 32(6) predloga o Eurojustu, ki omenja rok, saj je glede na člen 32(2) predloga o Eurojustu nepotreben,
- črtata člen 32(7) predloga o Eurojustu in člen 42(4) predloga o EPPO, ker sta glede na Uredbo (ES) št. 45/2001 nepotrebna,
- naslova člena 33 predloga o Eurojustu in člena 43 predloga o EPPO spremenita v „Določbe v zvezi s pravico do popravka, izbrisa in omejitev obdelave“,
- v členu 33 predloga o Eurojustu določijo predpisi za popravljanje, brisanje in omejitve podatkov, ki jih zagotovijo organi EU,
- sedanje besedilo v členu 34(1) predloga o Eurojustu in členu 44(1) predloga o EPPO nadomesti z naslednjim besedilom: „Eurojust bo obdeloval osebne podatke, tako da je vedno mogoče ugotoviti njihov vir“,
- v členu 34(3) predloga o Eurojustu in členu 44(2) predloga o EPPO oba stavka loči v različna odstavka, ker obravnavata različne teme,

- prvi stavek v členu 34(3) predloga o Eurojustu in členu 44(3) predloga o EPPO spremeni, tako da se pojasnijo odgovornosti,
- zadnji stavek v členu 36(1) predloga o Eurojustu in členu 46(1) predloga o EPPO spremeni, da se zagotovi, da ENVP v največji možni meri upošteva mnenje pristojnih nacionalnih nadzornih organov,
- med besednima zvezama „mednarodnimi organizacijami“ in „Mednarodno organizacijo kriminalistične policije (Interpol)“ na koncu člena 38(1) predloga o Eurojustu dodata besedi „vključno z“ ter nadomesti besedilo „mednarodne organizacije ali Interpol“ z besedilom „mednarodne organizacije, vključno z Interpolom“ v členih 40(1) in 45(2) predloga o Eurojustu,
- črta možnost, da Eurojust predvideva soglasje države članice, tako da se črta člen 38(4)(a) predloga o Eurojustu, in se v drugem stavku člena 38(4) predloga o Eurojustu doda, da mora biti soglasje dano „pred prenosom“,
- v členu 38 predloga o Eurojustu doda odstavek, v katerem se zahteva, da se podatki lahko prenesejo samo, če se prejemnik zaveže, da bodo podatki uporabljeni samo za namen, za katerega so bili poslani,
- v člen 38 predloga o Eurojustu doda odstavek, v katerem se zahteva, da mora Eurojust voditi podrobno evidenco o prenosih osebnih podatkov in o razlogih za take prenose v skladu s členom 31(2)(a) predloga o Eurojustu. Isto priporočilo velja za člen 56 predloga o EPPO,
- pojasni naslov razdelka II (Sodelovanje s partnerji) v Poglavju V predloga o Eurojustu in razdelka II Poglavja VIII predloga o EPPO,
- v členu 40(5) predloga o Eurojustu opredeli, da si bo Eurojust izmenjeval informacije v skladu z odločitvijo države članice, organa Unije, tretje države ali mednarodne organizacije, ki mu je te informacije posredoval,
- v uvodno izjavo predlogov doda utemeljitev za potrebo po samodejni in sistematski izmenjavi informacij med Eurojustom in organom EPPO,
- člen 42(1) prestavi v člen 39, ki ureja sodelovanje z Evropsko pravosodno mrežo in drugimi mrežami Evropske unije, vključenimi v sodelovanje v kazenskih zadevah,
- v členu 43 predloga o Eurojustu črta sklicevanje na člen 38(1) in se namesto tega naštejejo subjekti, s katerimi lahko Eurojust sklene delovne dogovore (tretje države in mednarodne organizacije),
- v členu 43 predloga o Eurojustu navede, da ta člen ne posega v pogoje, navedene v razdelku IV predloga o Eurojustu za prenos osebnih podatkov tretjim državam in mednarodnim organizacijam,
- v člen 44 predloga o Eurojustu doda, da se ta uporablja brez poseganja v člene 40–42,
- v člen 44 predloga o Eurojustu in člen 61 predloga o EPPO vključi obveznost, da Eurojust/EPPO na svojem spletišču objavlja redno posodobljen seznam ustanov in organov EU, s katerimi si izmenjuje informacije,

- v členu 45 predloga o Eurojustu in členu 61 predloga o EPPO črta sklicevanje na Direktivo 95/46/ES ter v predlog vključijo merila in postopek, ki jih mora upoštevati Komisija pri sprejemanju sklepa o ustreznosti,
- na koncu člena 45(1) predloga o Eurojustu in na koncu člena 61(1) predloga o EPPO doda, da se je treba pravočasno posvetovati z ENVP med sklepanjem kakršnih koli mednarodnih sporazumov med EU in tretjo državo ali mednarodno organizacijo, še zlasti pa pred sprejetjem pogajalskega mandata in pred sklenitvijo sporazuma,
- členu 45(1) predloga o Eurojustu in členu 61(1) predloga o EPPO doda prehodna klavzula o veljavnih sporazumih o sodelovanju, ki urejajo prenose osebnih podatkov, ki jih opravi Eurojust, ki omogoča ponovno presojo teh sporazumov, da se tako zagotovi, da izpolnjujejo zahteve iz predloga o Eurojustu, v roku največ dveh let po začetku veljavnosti predloga o Eurojustu,
- v člen 45(1) predloga o Eurojustu in člen 61(1) predloga o EPPO vključi obveznost, da Eurojust in EPPO na svojih spletiščih objavljata redno posodobljen seznam svojih mednarodnih sporazumov in sporazumov o sodelovanju, sklenjenih s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami,
- v členu 45(2) predloga o Eurojustu in členu 61(2) predloga o EPPO izrecno doda, da so odstopanja dovoljena samo za občasne prenose, ne pa tudi za pogoste, obsežne ali strukturne prenose (nize prenosov),
- črta člen 45(2)(a) predloga o Eurojustu/člen 61(2)(a) predloga o EPPO in nadomesti s členom 45(2)(c) predloga o Eurojustu/členom 61(2)(c) predloga o EPPO kot prvo odstopanje,
- spremenita člen 45(3) predloga o Eurojustu in člen 61(3) predloga o EPPO,
- v členu 45 predloga o Eurojustu in členu 61 predloga o EPPO določi, da je treba vse prenose, ki temeljijo na odstopanjih, izrecno dokumentirati.

V Bruslju, 5. marca 2014

Giovanni BUTTARELLI

Pomočnik Evropskega nadzornika za varstvo podatkov
